

ÕPPEKAVA

1. ÕPPEKAVANIMETUS

VÄIKELAEVAJUHTIDE KOOLITUS

2. ÕPPEKAVARÜHM

Mootorliikurid, laevandus ja lennundus

3. ÕPPEKAVA KOOSTAMISE ALUS

Õppekava koostamise aluseks on Kuressaare Ametikooli väikelaevaehitaja õppekava (kinnitatud 20.02.2017 kk nr 1-9/11) moodul 10 – väikelaevajuhi väljaõpe. Vabariigi Valitsuse määrus „Väikelaevajuhi teadmiste, oskuste ja väljaõppe nõuded ning tunnistuste vormid“

4. KOOLITUSE MAHT JA ÕPPEVORMID

Maht: 74 akadeemilist tundi, millest 62 tundi on auditoorne töö ja 12 praktilist õppesõidu tundi.

5. ÕPIKESKKOND

Antud õppekava järgi koolitamiseks on koolil teoreetilise ja praktilise õppe läbiviimiseks:

- Õppeklass või konverentsiruum koos vajalike seadmetega (esitlustehnika, valge tahvel, pabertahvel jne);
- Väikelaevade registreerimisnumbrid: SMA 395 ja SMA 029 ja EST 371

6. SIHTGRUPP JA ÕPPE ALUSTAMISE TINGIMUSED

Huvilised, kes soovivad omandada väikelaevajuhi tunnistust

Õppe alustamise nõuded:

Puuduvad

7. EESMÄRK

Õpetusega taotletakse, et õppija:

- omandab väikelaevajuhi vajaliku teoreetilised teadmised ja praktilised oskused väikelaevajuhi riikliku eksami sooritamiseks.

8. ÕPIVÄLJUNDID

Koolituse läbinu:

- teab nõudeid terminoloogia- ja merepraktikaalastele teadmistele ja oskustele, järgib neid väikelaeva käsitlemisel;

- teab merel kokkupõrke vältimise reegleid (COLREG) ja Euroopa sisevetel liiklemise koodeksi (CEVNI) väikelaevu puudutavaid sätteid ning erinevaid meresõidulaseid ohutusvahendeid ja –nõudeid;
- tegutseb erinevates situatsioonides vastavalt kokkupõrke vältimise reeglitele, kasutab pääste ja tulekustutusvahendeid ning annab esmaabi ;
- teab mereilmateate ja sisevete ilmateate saamise võimalusi, tunneb kohalikke märke ilmaennustamiseks ning teab kuidas toimida erinevates ilmaoludes;
- oskab lugeda kaarti ja teeb kaarditööd (kannab kaardile kursse ja vahemaid), määrab väikelaeva asukohta visuaalsete ja elektrooniliste meetoditega, määrab väikelaeva kurssi ja kiirust kasutades erinevaid tehnilisi vahendeid.
- juhib väikelaeva erinevate tuule ja lainetusega ning arvestab voolu mõju juhitavusele, jääb ankrusse, poile, tuleb kai äärde või teise laeva pardasse ning lahkub sealt;
- teab kuidas tegutseda otsingu- ja päästeoperatsiooni teostamisel ning kuidas ja kellele teatada õnnetusjuhtumist;
- oskab vältida keskkonnareostust merel, siseveekogul ja sadamas.

9. ÕPPE SISU

Õppekava struktuur

Navigatsioon	24
Mere terminoloogia. Väikelaeva ehitus.	4
Väikelaeva käsitsemine	4
Meresõiduohutus COLERG	10
Hädasignaalid, ohutussignaalid	2
Esmaabi	4
Merepääste	6
Meteoroloogia. Meretavad ja sadamatavad. Sõlmed.	6
Keskkonnareostuse vältimine. Õigusaktid	
Koolieksam	2
Õppesõit purjelaeval	6
Õppesõit mootorlaeval	6

9.1. Navigatsioon

Kursi määramine ja parandamine arvestades läbitud teekonda.

Esemete nähtavuskauguse määramine.

Väikelaeva kiiruse määramine.

Asukoha määramine kasutades erinevaid navigatsiooni viise.

Kuidas kasutada orienteerumiseks toodreid, poisid ja kaldamärke ning tulede nähtavuskaugust.

Poide ja kaldamärkide tulede iseloom.

Väikelaevajuht, kelle lubatud sõidupiirkonnad on meri ja siseveed peab oskama:

- lugeda kaarti ja teha kaarditööd (kanda kaardile kursse ja vahemaid);
- määrata väikelaeva asukohta visuaalse ja elektroonilise meetodiga; määrata väikelaeva kurssi ja kiirust, kasutades erinevaid tehnilisi vahendeid.

- Kasutada tulede raamatut, eristada meremärkide tulede iseloomu, leida tulede nähtavuskaugust, lugeda kaldamärke.

9.2. Mere terminoloogia. Väikelaeva ehitus

Väikelaeva ehitus, konstruktsioonikategooriad ja osade nimetused.

Väikelaevadel kasutatavad mootori- ja käituritüübid.

Purjed. Purjede jõul liikuva väikelaeva erisused.

Väikelaevniku üldtunnustatud käitumishormid.

Väikelaeva püstuvuse ja uppumatuse alused.

Väikeaeva mereomadused ja trimm.

9.3. Väikelaeva käsitsemine

Väikelaeva juhtimise iseärasused sõltuvalt vee sügavusest, laevatee laiusest, tuulest, lainetusest ja voolust.

Ohutusnõuded sõidul, ankrul, manööverdramisel ja sadamas.

Kuidas pääseda madalikult, likvideerida lekki ja pukseerida teist väikelaeva.

Kuidas väikelaevaga silduda ja lahkuda, ankrusse jääda ja ankrust lahkuda.

9.4. Meresõiduohutus

Merel kokkupõrke vältimise reeglid (COLREG) ja Euroopa sisevetel liiklemise koodeksi (CEVNI) väikelaevu puudutavad sätted.

Tulekustutusvahendid ja tuleohutusnõuded väikelaevas.

Päästevarustus.

Enesepääste ja inimese veest päästmise võtted (faktorid, mis suurendavad päästmise võimalust)

9.5. Hädasignaaliid, ohutussignaaliid

Hädasignaaliid ja nende kasutamise kord.

Rahvusvahelise signaalkoodi tähtsamad üheliipulised signaaliid.

9.6 Esmaabi

Esmaabi haigusilmingute ja vigastuste puhul. Elustamine, stabiilne küliliasend, alajahtumine (hüpotermia), kuumarabandus, põletused, verejooks, merehaigus.

Abi kutsumine.

9.7 Merepääste

Merepääste organisatsioon, keskused, telefonid, kutsungid, sidekontrolli teostamine.

Valmisolek, päästevõimekus, tehnilised vahendid. Päästetööde teostamine. Päästevahendid väikelaevadel. Hädasignaaliid andmine. Kuidas saada merepäästjaks, väljaõpe.

9.8. Meteoroloogia. Meretavad, sadamatavad. Sõlmed. Keskkonnareostuse vältimine.

Õigusaktid

Sisevete ilmamate saamise võimalused.

Kohalikud märgid ennustamiseks.

Kuidas toimida erinevates ilmastikuoludes.

Ohutusnõuded sadamas, käigus olles ja ankrul.

Peamised sõlmed ja nende kasutamine. Erinevatest materjalidest trosside omadused ja nende kasutamine. Trosside hooldamine.

Kuidas vältida keskkonnareostust siseveekogul, sadamas.

Kuidas ja kellele teatada reostusjuhtumist.

Meresõiduohutusalsed ja sisevetealsed õigusaktid.

9.9. Eksam

Teoreetiliste teadmiste test, mis koosneb 30 küsimusest ja hõlmab kogu õppekavas läbitud teemasid ja kaarditöö.

PRAKTILINE ÕPE

Oskuste omandamine merel tegutsemiseks erinevates situatsioonides vastavalt kokkupõrke vältimise reeglitele. Praktiline õpe toimub nii mootor- kui purjepaadiga.

Väikelaevajuht, kelle lubatud sõidupiirkonnad on meri ja siseveed peab oskama:

- juhtida väikelaeva erineva tuule ja lainetusega ning arvestada voolu mõju juhitavusele;
- jääda ankrusse, pole, tulla kai äärde või teise laeva pardasse, sealt lahkuda;
- pukseerida teist väikelaeva;
- teostada manöövrit „mees üle parda“.

10. ÕPPEMEETODID

Aktiivne loeng, rühmatööd, kaarditöö, praktiline väljaõpe erinevate väikelaevadega.

11. ÕPPEMATERJALID

Õppekirjandus:

1. „Navigatsioonimärgid Eesti Vetes“
2. „Õpime madruseks“
3. „Eesti Lootsiraamat“
4. Eest merekaardid III osa.
5. „Abiks paadimehele“

Õppevahendid:

1. Paralleeljoonlaud
2. Kolmnurkmall
3. Mõõtesirkl, sirkl

Õppematerjalid: Koolitatavale jääb konspekt ja jaotusmaterjal.

12. NÕUDED ÕPINGUTE LÕPETAMISEKS, HINDAMISMEETODID JA – KRITEERIUMID

Koolitusel osalemine 80% ja väikelaevajuhi eksami ning kaarditöö sooritamine.

Eksamiks on teooriatest, mis koosneb kolmekümnest küsimusest. Eksam loetakse

sooritatuks, kui küsimustest vähemalt 85% on vastatud õigesti ja kaarditöö on arvestatud.

13. KOOLITUSE LÄBIMISEL VÄLJASTATAV DOKUMENT

Tunnistus – õpiväljundid on saavutatud, eksam sooritatud.

Tõend – õpiväljundid on saavutamata.

14. KOOLITAJA KOMPETENTSUST TAGAVA KVALIFIKATSIOONI VÕI ÕPI- VÕI TÖÖKOGEMUSE KIRJELDUS.

Koolitust läbiviiv isik peab omama väikelaevajuhi tunnistust, laevajuhi meresõidudiplomit või kutsetunnistust või siseveelaeva laevajuhi diplomit.